

ҲАЁТИМИЗ ДАСТУРИЛАМАЛИ

Ўзбекистон Президенти Ислам Абдуганиевич Каримовнинг халқ депутатлари Бухоро вилоят Кенгаши сессиясида сўзлаган нутқи миллионлар қалбига акс-садо берди. Тахририятимизга келаётган хатларда турли соҳа кишиларининг дил сўзлари баён этилган.

Жорий йил биз учун баракали келди. Барчамиз бир ёқадан бош чиқариб ҳалол меҳнат қилдик. Ҳужалигимиз шолчиликни ривожлантиришга ҳисса қўшиб келмоқда. Амалга оширилган тадбирлар туфайли мулжалдан кўп дон етиштиришга эришилди. 200 тонна сара уруғ ҳозирладик.

Қайир ерларда деҳқончилик қилиш қийин. Ҳар куни қатор муаммоларни ҳал қилишга тўғри келади. Шундай бўлса-да, баҳоналарни йиғиштириб омилкорлик, фидойилик ҳисобига юқори натижаларга эришяпмиз. Шоназар Йўлдошев, Даврон Йўлдошев, Соли Собиров каби уста деҳқонлар ҳар гектардан 53 центнердан шол ҳосили олишга эришдилар.

Ҳужалигимиз деҳқонлари Президентимиз И. А. Каримовнинг халқ депутатлари Бухоро вилоят Кенгаши сессиясида сўзлаган нутқида баён этилган танқидий фикрлар барчамиз учун тааллуқли эканлигини эътироф этмоқдалар. Ички имкониятларни ишга солиб, барча соҳани бирдек ривожлантириш учун аниқ тадбирлар амалга оширилмоқда. Ўртбошимизнинг: «Нима учун халқимизнинг ризқ-рузи экилган майдонларни биз мелиса қўйиб қуриқлашмиз керак?.. Ғаллани пайҳон қилиш қип-қизил ноқурлик, нонтепкилик эмасми?» дея жон куйдириб айтган сўзлари қалбимиздан чуқур жой олди. Узаро талабчанликни кучайтириб, экин майдонларини, дарахтзорларни қатъий назоратга олдик.

Зайнаб МАТЧОНОВА,
Янгибозор туманидаги «Жайхун» жамоа ҳужалиги шолқори.

ЯНГИ УСУЛ АФЗАЛЛИКЛАРИ

Республикамизда асосий қишлоқ ҳужалик экинни — пахтадан юқори ҳосил олиш чигитни плёнка остига экиш муҳим аҳамият касб этади. Пойтахт вилоятларида келгуси йили 10 минг гектар майдонда Андижон технологияси ёрдамида оқ олтин етиштирилади. Ушбу янгиликни жорий этиш учун нимага эътибор бериш керак?

Оққурғон тумани «Султонобод» жамоа ҳужалигида утказилган вилоят семинарида пахтани плёнка остига экиш, шу йил билан юқори ҳосил олиш масалалари муҳокама қилинди. Андижонлик мутахассислар утказилган амалий машғулотларда туманлар ҳокимликлари, кимё ҳамда техник хизмат курсатилиш корхоналари, ҳужаликлар раҳбарлари қатнашдилар.

Семинарда вилоят ҳокими Э. Рўзиев сўзга чиқди.

Н. ДУШАЕВ,
ЎЗА мухбири.

МДХ етакчилари

ИСЛОМ КАРИМОВ ЎЗГАРАЁТГАН ДУНЁ ШАРОИТИДА

Барқарорлик ва аниқлик. Ўзбекистондаги ислохотлар йўлини бу мамлакат етакчиси Ислам Каримов айнан шундай тавсифлайди. Биз «Палая» халқаро нашриетида «XX аср доҳийлари» туркумида Республика Президентининг қатгина асари босиб чиқарилган ҳақида хабар берган эдик. Мана, орадан бироз вақт ўтди, «Стабильность и реформы» китоби муаллифи бу орада ҳаётта нималарни татбиқ қилганини қисқаси билан қизқартирди.

Шуни қувонч билан қайд этиш лозимки, кўп нарса татбиқ қилинди. Бу яна шунинг учун ҳам қувончлики, МДХнинг бутун ҳалқис ҳудудлари бирон-бир республикада аниқ, узоқ муқддатта мулжалланган, энг муҳими эса — эълон қилиниб, жамият томонидан маъқулланган сиёсий ва иқтисодий ислохотлар концепциясини топиш қийин. Ўзбекистонда эса, бундай концепция бор. Президент Каримов 1990 йилдаёқ эълон қилган бу концепция ҳар бир фуқаро учун тушунарлидир. Чунки у санаб чиқиш на жой, на вақт талаб қилмаган бешта олий тамойилга асосланган. Бу — иқтисодийнинг сиёсатдан устуворлиги, «Фалаж қилиб даволаш»дан қочиш мақсадида ислохотларни илғиз ва босқичма-босқич амалга ошириш, давлатнинг бош ислотхотчи ҳамда янги жамиятнинг ҳуқуқий асосини барпо этиш учун қўйилган бош урини туғилиш, ушбу даврнинг барча қийинчиликларини зиммасига тушган аҳоли муҳофазаси бўлган қучди ижтимоий сиёсат, ва ният, Ўзбекистоннинг жаҳон учун очкилиги, унинг жаҳон халқ ҳужалиги ва ижтимоий-сиёсий жараёнларга аста-секин қўшилиб боришидир.

Ислам Каримов янги йўлни ўзи учун янада дундароқ қилиб, эски йўни бузмаслик керак» деб белгиланган. Халқ донолиги ҳазинасидан олинган бу ҳақиқат сўнги йилларда юз берётган ўзгаришлар йўналишини белгилловчи мезонга айланиб қолди.

Бир пайтлар СССРнинг марказдан туриб «боқиладиган» республикаси бўлган Ўзбекистон эндиликда фақат ўз ресурс ва имкониятларига суянадиган мустақил давлат бўлиб қолди. Шу даврда у иттифоқнинг «пахта пехи»дан иқтисодиёти ўзи учун етарли бўлган, ҳеч қандай давлатдан қарздор бўлмаган ҳамда бюджет камомати ички яшаш маъсулоти 3,5 фоизини ташкил этадиган (1995 йил) республикага айланди. Бу ердаги сиёсий барқарорлик ва халқаро андозларга мос келадиган ҳуқуқий асослар Ўзбекистонга йирик капитал маблағларини жалб этмоқда. Барча маънода ҳам ҳақиқий «олтинга қон» бўлган бу минтақадаги алоқис эр ости ва табиғий бойликларни ўзлаштириш бўйича халқаро тендерларда иштирок этаётган хорижий сармоядорлар кўпгина ҳар-бирдан олдинда утиб олишга интилоқда.

Кейинги 5-6 йил ичида қилинган ишларни шунчаки санаб чиқишнинг ўзи ҳам жуда кўп жўнати эгаллайди. МДХ маълумотномаларида Ўзбекистон кўпгина рақамлар ва маълумотлар устуворининг тепасида турлади. Саноат саклаб қолинди ва ривожлана бошлади, унинг автомо-

билсонлик, нефт қазиб олиш ва қайта ишлаш, пластмасса, озуқа экинлари ва ғалла урадиган техника ишлаб чиқариш, олтин қазиб олувчи ноёб технология ва бошқа талай янги тармоқлари пайдо бўлди. Бир пайтлар тулалигича Иттифоқ дастурхонига қарам бўлган қишлоқ ҳужалиги маҳсулотлари етиштиришда ҳам ана шундай ўзгаришлар бўлмоқда.

Хуллас, Ўзбекистон ўз байроғи, Мадҳияси ва Конституциясига эга бўлиши билангина эмас, мустақиллигининг барча белгилари мавжуд бўлган давлатга айланди.

Шунинг учун ҳам, мана китоб, мана ҳаёт, деган тақдоснинг ўзи ҳам гоъларнинг ҳаётийлигидан далолат беради. Тугри, ҳали ҳамма нарса ҳам қўнғилдайдек эмас, ҳаёт ҳам ўзининг гоҳида анча сезиларли тузатишларини кiritиб турибди. Туралар, ўғри ва таъмагирлар, соясидан қўралитган мансабдорлар утиш даври қийинчиликларидан фойдаланиб, яхши яшаб қолиш ишқибозлари тудаси ҳам ҳалақит беради. Лекин энг муҳими шундаки, давлатнинг биринчи ислотхотчиси уйлаб топган гоълар тугри бўлиб чиқди, оёққа туриб, мустақамланди, республиканинг энг чет жойларига етиб борди ҳамда жамиятнинг бир қисмига ҳос бўлган имоиллаш ва янгилаш уйлашга эришилди. Ҳужаликнинг барча бермоқда. ЕХХТнинг шу йил қўзда Тошкентда инсон ҳуқуқлари бўйича утказилган семинарида иштирок этган ҳам соғли муҳолифлар ҳам бунини эътироф этишга мажбур бўлди.

Каримовнинг ўзи учун эса бу ўзига хос иш, яъни «Жамиятнинг ислохотларининг итна тепи»гайи йўлидан олиб ўтиш», иш-

ларнинг қўллиги, вақтнинг тизилиги, турли шарт-шароитлар ва оламларнинг чидамсизлиги туфайли тўғилаётган қийинчиликлар сабабли осон кечаетгани йўқ. Унинг ўзи ҳам зиммасига жуда кўп иш ортган киши сифатида: «Ҳамма нарса қўнғилдайдек бўрмайпти, чунки жуда кўп куч сарф қиласиз, ҳар доим ҳам қўтилган натижага эришавормасиз», дея эътироф этади. «Атрофингда одам қўлда, яъни ҳозирги таъбир бўйича айтганидан бўлса, аммо масъулият ва юқини бир қисмини ўзига олиши лозим бўлган кишиларнинг таъаббуссизлиги туфайли, энг муҳим иш — қарор қабул қилиш қўнғилдайдек қийинлашиб борапти. Шунинг учун ҳам менда тўғи уфқлар аниқ, ишларнинг натижаси куринаётгандай, бироқ нега муаммолар қамаймапти? деган савол пайдо бўлаверди».

Ўзбекистоннинг ишлар ва воқеалар гирдобиди қайнаётган биринчи Президенти, жаҳон ҳамда жамиятга ҳозирги замон сиёсий оламида энг эркин етакчилардан бири бўлиб таъинланган бу киши жуда оқил, лекин қўл етмайдиган нарсани маълум иш қўнғил, таъйин, нафас ростилашнинг орзу қилади. Лекин, Ўзбекистон Президентининг жўнатилиги бунинг ҳам қисми. Чунки, беқорчилик, фаолиятсизлик унга бутунлай етди.

Рустем ТЭЛЛЬ,
Тошкент
«Рабочая трибуна»
газетасининг 1996 йил 6
декабрь сонидан).

ИСЛОХОТЛАР ИСТИҚБОЛИГА ИШОНЧ РАМЗИ

ТОКИО. (ЎЗА махсус мухбири Уктам Мирзаёров хабар қилади). Ўзбекистон делегациясининг Японияга ташрифи доирасида «Ўзбекистон билан икки томонлама молиявий ҳамкорлик» мавзuida конференция бўлиб ўтди. Япония «Эксімбанк»и, иқтисодий тараққиёт ташкилоти, «Хорижий иқтисодий ҳамкорлик жамғармаси» билан ҳамкорликда уюштирилган бу анжуманда Осиё тараққиёт банки масъул вакили Раҳул Хиллар Ўзбекистонда қишлоқ ҳужалигини ривожлантириш, қичик ва ўрта тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш учун 50 миллион АҚШ доллари миқдориди биринчи кредит ажратилганини маълум қилди.

Р. Хиллар Осиё тараққиёт банки раҳбариятининг маъмур қарори Ўзбекистон Республикаси Президентини Ислам Каримов раҳбарлигида бозор муносабатларига ўтиш жараёнида амалга оширилаётган тўб ислохотлар натижаларига катта ишончидир, деб таъкидлади.

Юксак ишчанлик руҳида утган маъмур анжуманда Европа Тикланиш ва тараққиёт банки, Япония банки, Япония молия вазирлиги, Токио жамғарма биржаси ҳамда ишбилармон доираларнинг нуфузли вакиллари, ҳуқуқшунослар иштирок этди.

Ўзбекистон Республикаси Бош вазири уринбосари, республика молия вазирини Б. Ҳамидов мамлакатимиз молиявий фаолиятини тақомиллаштириш, миллий пул бирлиги — сумнинг қадриятини ошириш борасида қўрилган тадбирлар ҳақида сўзлади.

Ўзбекистон Бош вазири Утқир Султонов мазмунан жуда самарали бўлган конференция ишини ташкил қилишда яқиндан ёрдам берган Япония ҳукуматида ҳамда иштирокчиларга миннатдорчилик билдирди.

(ЎЗА).

БАРЧА ТАРМОҚ ЭЪТИБОРДА

Юқори Чирчиқ туманидаги «Юқори Чирчиқ» жамоа ҳужалиги аъзолари қўзда 514 гектар ерга дон экишганди. Миришкор деҳқонларнинг фидокорона меҳнати туфайли даярли барча пайкалларда майсалар тулик унлириб олинди. Ҳозирга қадар яшил ниҳолларни биринчи озиклантириш ва дастлабки сугориш ишлари ниҳоятда етказилди. Ҳужаликнинг мавжуд экин майдонлари 97 та ижарачи оилага шартнома асосида 5—6 гектардан тақсимила берилган. Ана шундай ижарачилардан Давлат Салимов, Абдулла Раҳимов, Донагул Топтанова, Гаффор Раҳимов, Турдугул Аширбоевалар бегона утлардан холи, булик бўлгўзор барпо этиш учун оила аъзолари билан силқилли меҳнат қилмоқдалар.

Ҳужалик аъзолари жамоа бўлиб меҳнат қилаётган бригада пайкалларда ҳам киши қўшуллар авжиди. Улар 410 гектар ерни сифатли шўдурлаб, қўқмада тахт қилиб қўйишди. Пахта экишга мулжалланган ушбу майдонларда маҳаллий ўғит чиқариш, текислаш юмушлари бажарилмоқда.

Республика Вазирлар Маҳкамасининг «Қишлоқ ҳужалик экинлари пайҳон қилинишига қарши курашнинг қучайтиришга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисидаги қарорини бажариш муҳим вазифа қилиб белгиланган. Ҳужжатга амалий иш билан жавоб бериш мақсадида ҳужалик бошқаруви раиси Ермек Налибоев бошчилигида 11 кишидан иборат гуруҳ тўзилган, улар ҳужалик аъзолари уртасида қарор моҳиятини тушунтириш ишларини олиб борилаётгани.

Халқимизнинг ризқ-насибаси бўлган майсаларни қўриқлаш мақсадида 5 та от-уловли қорувул ташкил этилган. Уларнинг ҳар бирига 100 гектардан майдон бириктириб қўйилган. Мол-ҳоли бор хонадон эгаларидан экинларни пайҳон қилишга йўл қўймаймиз, деган мазмунда тилхат ҳам олинмоқда.

Қиш деҳқон учун иш фасли. Ҳозирги қўлда жамоамиз аъзолари ерларни текислаш, ўғит жамғариш, ариқ-зўвурларни тозалаш, ариқ четларини экин майдонларига қучиш каби юмушларни адо этишяпти, — дейди ҳужалик бош ҳосилоти Мамадали Урозалиев. — Мақсадимиз мустақил республикамиз ғаллачилигини ривожлантириш ишига муносиб ҳисса қўшиш учун йил сайин ҳосилдорликни ошириб боришдир.

Т. ЭРКИНОВ.

Қиш фасли — иш фасли

Шу сонга хабарлар

РИШТОН ТОЛАСИ

Риштон туманида янги пахта тозалаш заводи тола ишлаб чиқара бошлади. Дастлабки тола истеъмолчиларга жўнатилди. Фаргона туқимачилари Риштоннинг 170 тонна толасини қабул қилиб олдилар, 202 тонна чигит ер-мой комбинатида топширилди.

Завод дастгоҳлари тула қувват билан ишлаб бошлагач йилига 39880 тонна пахтани қайта ишлайди, 12700 тонна тола, 22841 тонна чигит, 1951 тонна линт ва 327 тонна момиқ етказиб беради.

Айни пайтда корхона уч сменада ишлашга ўтди, кунига 75 тонна, қисқа давр ичида эса 1116 тонна хом ашё қайта ишланди, 372 тонна тола, 17 тонна момиқ ва 651 тонна

чигит тайёрланди. Корхонанинг ишга тушиш туфайли тумanning Хурамобод, Жаҳонобод, Туда ва бошқа қишлоқларидаги ешлардан 150 дан ортиқ йигит ва қизлар иш жойига эга бўлдилар. 31-хунар-техника билим юртини битирган кўпгина ешлар шу корхонада ишлаш учун йўлланма олишяпти.

— Қўшни корхоналардан иш ва тажриба урганиб қайтган усталар Камолдин Деҳқонов, Зафаржон Сангинов, тола ажратувчи Зафар Ҳамралиев, Мухаммад Исмоилов, прессловчи Носир Турсунбоев, Исроил Жумабоев, ускуналарни соловчи Муса Мамажонов. Сирожиддин Нишонов янги заводнинг дастлабки қадиргочлари саналади, — дейди

корхона директори Машрабжон Қозионов. — Улар пахтани қайта ишлаш дастгоҳларини бошқаришни яхши урганиб олдилар. Кундан-кунга маҳсулот сифатини оширишга, дастгоҳларни бехуқсон ва тула қувват билан ишлатишга астойдил ҳаракат қилаёттирлар. Корхонада пахта тозаловчиларнинг самарали меҳнат қилишига қўлай шароит яратиб берилган. Ошхона, чойхона, новвойхона, дуқон мунтазам ишлаб турибди. Ишчиларнинг эҳтиёжи учун зарур саноат ва озиқ-овқат маҳсулотлари етказиб берилмоқда. Шу боис меҳнат унумдорлиги ортиб бормоқда.

Раҳимжон МЕЛИБОВЕВ,
«Қишлоқ ҳаёти»
мухбири.

ЧЎПОНЛАР НАСИБАСИ

Эдликқалъа туманидаги «Бухан-Мерей» ҳужалиги қорақўлчиликка ихтисослашган. Бу ерда 20 минг бошдан ортиқ қўй, мингта туя, 960 бош йилқибоқилади. Жамоа Қизилқумда жойлашган бўлиб, баъзи отарлар туман марказидан 300 километргача узоқликда. Ҳужаликнинг бир томони Навоий вилояти ва иккинчи томони Қозогистон билан чегарадош. Бу табиийки, чўпонларга ҳужалик ва туман марказига келиб-кетилишда қийинчиликлар туғдиради. Шунини ҳисобга олиб яқинда туман ҳокимияти барча ҳужаликлар ва ташкилотлар билан биргаликда чўпонларга моддий ёрдам курсатишга қарор қилди. Ҳужаликдаги 84 чўпоннинг ҳар бирига икки қўп ун, 20 килограмм пахта еғи, 5 килограмм қанд, 2 килограмм чой, ун донга совун бепул берилди.

— Ҳокимлик томонидан чўпонларга алоҳида ғамхўрлик қилиняпти, — дейди туман қишлоқ ва сув ҳужалиги бошқармаси бошлиғи уринбосари Тухтабой Қурбанов. — Келгуси йил февраль ойида, яъни қўзилаштиш олдиндан яна шундай ёрдам бериш мулжалланмоқда. Чорвадорларга қилинаётган бундай ғамхўрлик қишлоқнинг яхши ўтиши ва молларни қиш мавсумидан нобуд қилмасдан олиб чиқишга ёрдам бериши шубҳасиз.

Х. КАРИМОВ,
«Қишлоқ ҳаёти» мухбири.
Қорақалпоғистон Республикаси.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг «Қишлоқ ҳужалик экинлари пайҳон қилинишига қарши курашнинг қучайтиришга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисидаги қарори Турақурғон туманидаги «Ибрат» жамоа ҳужалигида ҳам илғиз бажарилмоқда. Бу муҳим ҳужжат бўйича ҳужаликда фаоллар билан йиғилиш утказилиб, унда тадбир ишлаб чиқилди. Айни вақтда 11 жойда қучайтирилган назорат постлари ишлаб турибди. Ҳужалик бошқаруви раисининг уринбосари Икромжон Камолов раҳбарлигида 12 кишидан иборат тезкор гуруҳ доимий ҳаракатда.

ЖАРИМА УНДИРИЛДИ

— Яқунланаётган — 1996 йилимизда ғалладан мулжалдаги ҳосил олинмади, — деди раис уринбосари. — Яширишнинг ҳолати йўқ — ҳар гектар ердан атиги 30,9 центнердан дон йиғиб олди. Ачиқ сабоқлардан тегишли хулосалар чиқарилди. Бу йил кузги ғалла экиш учун ҳосилдор майдонлар танланди. Пудратчилар сарфини тажрибали деҳқонлар билан тулдирдик. 428 гектар майдондаги ғалла тулик ундириб олинди. Насиб этса, ҳосилдорликни 54,7 центнерга етказмоқчимиз. Яқинда туман ички ишлар бўлимининг Баҳодиржон Пулатов, Баҳодиржон

Асқаров, Ойбек Ҳожибоев каби вакиллари иштирокида экинзорлар навбатдаги назоратдан ўтказилди. Шу куни 12-бригада ҳудудидидаги бўлгўзор ва бедазорлар қўздан кечирилди. Гуруҳ аъзолари 12 гектарлик бедапоёни 5 бош қорамол пайҳон қилаётгани устидан чиқишди. Бу қаровсиз моллар меҳанизатор Жалолдин Аҳмадалиев ва 11-бригада пудратчиси Екубжон Саломовларга тегишли эканлиги аниқланди. Аниқланган ҳодиса юзасидан далолатнома тузилди ва ҳар икки мол этасидан жарима ундирилди.

Абдунаби ҚОРАБОВЕВ,
«Қишлоқ ҳаёти»
мухбири.

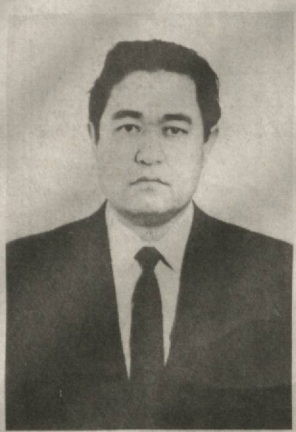
Сессиядан кейинги манзара

ЗАМОН ТАЛАБИ

Инсон Ватани, она юрти, қадрдон жамоаси билан гурурланиб яшаш даркор. Шунда ўзида кўтаринкилик, куч-ғайрат ҳис этади, буюк ишларнинг улдасидан чиқишига қодирлик сезади. Зеро, худди шу гурурни, аъло кайфиятни, соғлом, яратувчилик муҳитини шакллантириш, ҳаминша эл дарди билан яшаш ҳар бир фаол, ҳар бир етакчи олдига қўйилаётган замон талабирид!

Мақсадга эришиш учун Ўзбекистон Президентини Ислам Каримовнинг халқ депутатлари Бухоро вилояти Кенгаши сессиясида сўзлаган нутқида таъкидланганидек, ҳокимлар, ҳўжалик, корхона ва ташкилотлар раҳбару мутахассисларининг ўзлари аввало эски замон иллатларидан, шўро мафкураси асоратларидан тамоман халос бўлган ҳолда ёниб, жўшиб меҳнат қилишнинг намунасини кўрсатишлари керак.

Муҳбиримизнинг Музрабод тумани ҳокими, Ўзбекистон Олий Мажлиси депутати Абдумурод ЛАПАСОВ билан суҳбатда гап боради.

Мустақиллик етти ухлаб тушимизга кирмаган имкониятларни яратди. Кимгадир тоби, муте бўлишдан қўтилиш. Собик иттифоқ даврида фақат пахта билан машғул қилиб қўйилган ўзбек деҳқонини ўз ерининг ҳақиқий ҳужайинига айланди. Халол ишлаб барча орзуларига эришиш даври келганлигига чуқуварларимиз чин дилдан ишончилар.

Мақсадга эришишнинг муҳим вазифаларидан яна бири Президентимиз халқ депутатлари Бухоро вилоят кенгаши сессиясида сўзлаган нутқида таъкидланганидек, эски замон иллатларидан, шўро мафкураси асоратларидан батамом халос бўлиш, янги замон рўҳини юрак-юракдан ҳис эта билиш эди. Чуқуварларни яхши биласиз, иродали, эътиқодли, заминга меҳр қўйган асл фойдаланиш улар. Бахтга қараган Музрабодда ҳоким сифатида иш бошлаганимда баъзи жамоалардаги муҳит, шикоятчиликлар кўпчилигини толиқтирган эди. Сабаблари кўп. Сессияда тўғри таъкидланди: ким-кимнинг авлоди бўлишидан қатъий назар унга ишга муносабати, меҳнатга таъинлиги, таъкилотчилиги, юртга, жамоага қилган хизматига қараб баҳо берилади. Отдан тушса ҳам, эгардан тушолмай юрган баъзи кимсалар носоглом муҳитни юзага келтиришга таянган.

Шу нарсани яхши биламанки, ҳоким икхилорли, омилкор ва таъаббускор раҳбарлардан қўчимасдан уларни ҳар тарафлама қўллаб-қувватлаганига қадрлар камол топади. Фикримни қатъий мисоллар орқали исботласам.

Районимизда 35 минг гектар ер бор. 15,473 гектарига пахта етиштирилади. Чўл бўлгандан кейин ҳар қандай қийинчиликка тайёр туриб ишлаш керак. Бирок, Р. Буриев номли жамоа ҳўжалиги раҳбарлари тўғри баҳоналарни рўқач қилиб ишлашни одат қилишди. Майда гап-сузлар ҳам одамлар кайфиятига салбий таъсир эди. Уч йил давомида ҳўжаликда бирор соҳа бўлибда белгиланган режа 50 фоизга ҳам бажарилмади. Моҳир ташкилотчи Урол Холманов кўпчилик таъкифи билан раис бўлиб келди. Қорақамар сунгги ҳўлоқ бўлганлиги учун чўлдан ҳам

сўвдан қўйналарди. Бирок янги раис баҳоналарни йиғиштириб дадил ишга киришди. Туман ҳокимлигида томонлама қўллаб-қувватлади. 4 километрик канал қуриштириб қизгин бошлаб юборилди. Ҳўжалик раҳбарининг қўйиб-пиштири туфайли экин-тикин мавсумига ҳўким иш-ишот фойдаланишга топширилди. Минг гектар майдон сув билан таъминланди. Бу ерда Президент ҳаётбахш фармоишлари асосида меҳнаткашларни ижтимоий ҳимоялаш масаласига катта эътибор берилди. Масалан, жорий йил бошидан буюн деҳқонларга 148 тонна ун, 60 тоннага яқин ет, 30 тонна гуруч, етарли микдорда совун ва бошқа неъматлар тарқатилди. Буларнинг ҳаммаси одамларнинг кайфиятини кўтарди, таъаббускорликка йўл очди. Пахтакору галлакор фидойи меҳнат қилди. Натijaда яхши натижаларга эришилди. Қўриниқи, қўлоқ ҳўжалик уч йиллик иш ҳақи қарзини саккиз ойда ўзди.

Раҳбар талабчан, қатъиятли бўлиш керак. Яхши кадрларни қўллаб-қувватлаш, асраб-авайлаш ҳам биз — ҳокимларнинг бош вазифаларимиздан бири эканлигини яхши англаймиз. Ҳаётнинг ўзи муаллим, «Янгиобод» жамоа ҳўжалиги бошқаруви раиси Ф. Алимов фаолияти ҳўсулида фикрлар қўлайди. Ҳўжаликдаги шароит билан яқиндан танишим, нурунийлар, таърибдорларга маслаҳат-сўлдим. Адолатсиз кишиларнинг шикоятбозлиги раиснинг эсанқиратган. Виждонли, ўз иш-ини сийқидил бажарадиган киши адолатсизликка чидамасди. Табиийки, раис қаттиқ асабиллашиб, баъзида калаванинг учини йўқотган...

«Янгиобод» ҳўжалиги раҳбарини қўлимиздан келганча қўллаб-қувватладик. Ҳар хил фисқу-фасод, соғлом муҳитни бузидиган гапларни кўтариб юрадиганларга қарши муроасиз курашдик. Ҳамма нарсга жойига тушди. Ф. Алимов узини аямай ишламоқда. Чўл муаммоларини омилкорлик билан ҳал этмоқда. Янгиободликлар пахта ҳўсидорлигини бу йил гектарига 5 центнерга оширдилар. Йиллик режа 108 фоизга бажарилди. Галлачиликда эса гектар ҳўсидорлиги 41 центнер бўлди.

Ҳўжалик юқори навли бугдой уруғи етиштириди. Демак, Бухоро вилоят кенгаши сессияси ҳўжатларида таъкидланганидек, раҳбарнинг ўзи қўйиб-ениб ишласа жамоа унга эрга-шади, ҳақиқатан жамоа, ўзаро ҳамдард ва ҳамнафас бўлиб, бир екадан бош чиқариб ҳаракат қилади.

Яхшининг қадриги халқ билади. Чуқуварларимиз орасида одамлар дарду гамини юрагидан ўтказиб, унинг қадрига етаётган даргалар кўп. Улар узларининг ақл-заковати билан бугунги замон талабларини чуқур англаб фидойилик кўрсатмоқдалар. Ҳўкимлигимиз ана шундай тоғларга суямоқда.

Тадбиркорларга имкониятлар яратиш, қўллаб-қувватлаш. Ҳўзирги кунда фермерларимиз сонини мингдан ошди. Музрободда етиштирилаётган неъматларнинг 60 фоиздан ортиғи улар ҳисобига турти келади. Чори Турсатов чўл паровитда ҳар гектар ердан 47 центнердан пахта ҳўсиди йиғиштириб олди.

Чўлда имконият кўп деб ернинг умрини эсга олганлар ҳам йўқ эмас экан. Шу боис қўшимча тадбирларни амалга оширдик. Аввало пахта, галла эккидиган майдонларнинг тулқ бўлишига эътиборни қўчайтирдик. Баъзилар 5-10 гектар ерни еники боғини ижарага олиб, арзиманган маҳсулот бериб, асосан ўз манфаати йўлида фойдаланиб келган. Яхшигина мевазорларининг ҳам ҳўжаликка нафи бўлмаган. Айрим экин-майдонлари қаровсизлик туфайли қуриққа айланган. Дангаса, лаъқатсиз кишилардан ерни қайтариб олиб асл деҳқонларга топширдик. Бунинг шарофати билан минг гектар ер деҳқончилик қилинадиган ерларга қўшимча қилинди. Инсон қўли тул. У илос билан меҳнат қилса, заминга меҳру-муҳаббатини бахшилаб этса, ҳар қандай шароитда ҳам юқори кўрсаткичга эришиши мумкин. Туманимиз марказидаги катта боғ енидаги 3 гектар ерни янтоқ босиб етарди. Фикрлашиб уни бир омилкорга топширдик. Азамат ишонч-имини оқлади, биринчи йиллик пахта етиштирди. Ташландик ердан 15 тонна ҳўсиди топширди. Ишга солинган бундай ички имкониятларни яна санаб ўтиш мумкин.

Уюшқоқлик, иқтисодий ислохот

шарофати билан туманимизда пахта тайерлаш режаси бажарилди. 51013 тонна қимматли хом ашё қабул пунктларига етказиб берилди. Томорқаларимиздан ҳам унумли фойдаланиб, сабзавот экинлари, галладан барақали ҳўсиди олинди. Неъматларнинг ортқаси бозорларга олиб чиқилмоқда. Ҳал қилувчи дамларда йирик муаммоларимизни ҳал этишда вилоят ҳўкимини, Ўзбекистон Олий Мажлиси депутати Жўра Нўралиев яқиндан ердан курсатди. Энди барча соҳани бирдек ривожлантириш учун мустаҳкам замин ҳўзирланмоқда.

Халқимиз ориятли, гурури баланд. Ҳўжаликларда бўлиб ноэ-неъмат бунёдкорларни билан дилдан фикрлашганимда бунга қайта-қайта ишонч ҳўсиди қиламан. Яна мисолларга эътиборни қаратайлик. Бизда 241 фермер пахтачилик билан шўгулланди. «Қўнғирот» деҳқон-фермер ҳўжаликлар уюшмасида йиллик пахта тайерлаш режаси бултўр бажарилмагани. Седимки, улар узларининг жўда ноқулай сезиб юришди. Бу йил ҳам-жихат бўлиб далада қаттиқ ишлайлар. Иноқ жамоа аъзоларининг кўпчилиги ҳўсиди тақдири ҳал бўлаётган кезларда шийпонда тунаб гўзаларга қалб қўри, меҳр зиесини бахшилаб етиларди. Қ. Турсатов, З. Иброҳимов, Х. Саидов, А. Абдулзаров каби фермерлар ҳар гектар ердан 36-40 центнердан ҳўсиди кўтариб, йилни ерут юз билан ақунлайлар.

Чўл кишиларининг фаълиги ҳақида қанча таъбирсанг, шунча оз. Қўйин шароитда кимнинг ким эканлиги тезда маълум бўлади қўяди. Бир воқеа: асл деҳқоннинг уйи ениб кетди. Хонадоннинг ҳеч вақоси қолмади. Туман ҳўкимлиги, ҳўжалик раҳбарлари малал қўлини чўздилар. Бир ой далада жабрийдаларга янги уй қўриб берилди.

Ҳаётини қўзатиб шундай ҳўлоса қиламан: ишбилармон, аъми қатъий, тадбиркор ва ўта ҳўшёр киши минг-минглаб тадбирсиз, лоқайди кишилардан яхшидир. Зеро, чўл сандигини оцаётган, мустақиллигимизни мустаҳкамлашга мўносиб ҳисса қўшаётганлар ҳам мард кишилардир. Улуғларимиз инсон онги ва тафаккури билан боғлиқ, унинг маънавий ва маърифий даражасини белгилайдиган омиллар ҳисобга олинмас экан, ислохотлар асло самара бермаслигини қайта-қайта ўқитиб келишмоқда. Очиги қишлоқ инфратўзимини ривожлантириш учун ҳали кўп иш қилишиши керак. Ақолини зангори олов ҳамда ичмиллик суви билан тула таъминлаш юзасидан аниқ тадбирлар амалга оширилади. Янги йил арафасида «Шолиқор» ҳўжалигида қишлоқ врачлик амбулаторияси ишга туширилди. Маданий-маиший хизмат кўрсатиш муассалари сонини қўпайтириш учун энди етарли имкониятларга эгамиз.

Вилоятлар кенгашлари сессиялари ҳўжатларини ўқиган киши албатта узини-узи имтиҳон қилади. Бир фикрга қўпиламан: баъзида асосий эътиборни пахта ва дон етиштиришга қаратамиз. Эндиликда чамаси тўғри йўлда тушиб олдик. Тумандаги ҳар бир раҳбар эл таъинишга шерик бўлишга, орзу иштилишларини рўебга чиқаришга ҳаракат қилмоқда. Ҳаёт сабоқларидан тўғри ҳўлосалар чиқаришмоқда. Иложи борица оммага яқин бўлиш, унга суяниш асосий ниятимиз. Мамлакатимизда амалга оширилаётган янгиликлар ҳўкуматимизнинг тўб иқтисодий, сийсий ва ҳўқуқий ислохотларни амалга ошириш борасида ишлаб чиқаётган чора-тадбирларнинг моҳиятини ҳар бир қалбга сингдиришга астойдил киришганимиз. Аҳир юрбонимиз таъкидланганидек замон узгарди! Қўлқўчи мулозимлар замонларни ўтиб кетди. Мард, эл-юртинни севадиган, жон қўйиб ишлайдиган инсонлар замони келди.

Суҳбатдош М. ҚАЮМОВ, «Қишлоқ ҳаёти» муҳбири.

Адолат тарозиси

ШАРТНОМАНИ ТУЗИШДА НИМАГА

Республика иқтисодида қишлоқ ҳўжалигининг салмоғи катта. Мамлакатимиз босқичма-босқич бозор иқтисодиетига ўтаётган ҳўзирги шароитда қишлоқ ҳўжалигида банд бўлганларнинг сонини 4 миллион кишига яқиндир. Бу меҳнатга яроқли аҳолининг қарийб 50 фоизини ташкил қилади. Зеро, Президентимиз Ислам Каримов Республика Олий Мажлисининг VI сессиясида таъкидланганидек, «Қишлоқда тўб ислохотлар ўтказиш, қишлоқ ҳўжалигини тараққий қилириш, қишлоқ ҳўжалигида ишлаб чиқариш самардорлигини ошириш Ўзбекистон иқтисодини ривожлантиришнинг омил ва манбаи»дир.

Қишлоқ ҳўжалигини юксалтириш — аҳолининг турмуш даражасини ошириш қишлоқ меҳнаткашларининг ишнинг тўғри таъкил қилиш, ўз меҳнат самарасидан манфаатдор бўлиши борасида зарур чора-тадбирларни ишлаб чиқишини талаб қилади.

Дарҳақиқат, қишлоқ ҳўжалигида юқори самардорликка эришиш ўз-ўзидан бўладиган иш эмас. Бунинг учун бозор иқтисоди талабларидан келиб чиқиб, қишлоқда мулкчиликнинг янги шаклларида асосланган корхоналар, деҳқон ва фермер ҳўжаликлари, ҳўсуий корхоналарнинг ҳўжалик юритилиш ва тадбиркорлиги учун кенг имкониятлар яратиш, қишлоқ инфраструктурасини ривожлантириш, энг муҳими, одамларга қишлоқда ўтказилаётган ислохотларнинг тўб моҳиятини тушунириш, улар онгиди мулкка ва меҳнатга бўлган муносабатини ўзгартириш зарур.

Маълумки, узоқ вақт мобайнида ҳўкм сурган социалистик ҳўжалик юритиш тизимини кишилар онгиди мулкка бўлган ҳисни, меҳнатга бўлган муносабатини, улардаги тадбиркорлик қобилиятини сундириди. Натijaда инсон мавжуд тузумининг бир мурағига айланиб қолди, боқиманида ишлаб қайфияти вужудга келди.

Бундай қайфият айниса қишлоқ ҳўжалигида банд бўлган аҳоли ўртасида қўчи эди. Чўнки, улар ишлаб чиқарган маҳсулотларини қандай сотиш, кимга сотиш, сотишдан оладиган фойдаларни тўғрилик уйламас ҳам эдилар. Давлат қишлоқ ҳўжалигини маҳсулотларини олинган, кўп ҳолларда қишлоқ ҳўжалиги корхоналарининг манфаатларини ҳисобга олмастан белгиланган нархда сотиб олар эди. Қишлоқ ҳўжалиги соҳаси корхоналари қалчалик ҳаракат қилмасин, барибир давлат олдида қарздор бўлиб қолар, сунгги йилларда эса фақат давлат дотациясига кўн кечирадиган аҳволга тушиб қолган эди.

Мамлакатимизда амалга оширилаётган бозор иқтисоди муносабатларига босқичма-босқич ўтиш жараёни юқоридаги иллатларга ҳам барҳам беришни тақозо этади.

Бозор иқтисоди ишлаб чиқарувчилар ва истеъмолчиларнинг бозордаги талаб ва тақдифдан келиб чиққан ҳолда иқтисодий ва ҳўқуқий муносабатларга киришишини талаб қилади. Бунда ишлаб чиқарувчилар ва истеъмолчилар ўртасидаги муносабатлар шартномавий асосга қўрилади.

Шу ўринда асосий бир савол туғилади. Шартнома узи нима? У қандай қўнун нормаларига асосланиб тузилади? Мен ушбу саволларга қишлоқ ҳўжалиги корхоналари раҳбарларининг ва ҳўқуқшуносларининг эътиборини қаратмоқчиман. Чўнки, республика ҳўжалик сулдари амалиётини умумлаштириш натижалари қишлоқ ҳўжалиги корхоналари иштирокида тузилаётган турли хил шартномалар шартнома тузувчи ва уларга имзо чекувчининг ҳўқуқий билими пасть даражада эканлигини, шартнома тузиш маданиятини етишмаслигини кўрсатмоқда.

Шуни таъкидлаш керакки, республикамизда шартномалар тузиш, шартномаларнинг реал бажарилишини, шартномада қатнашувчи тарафларнинг ҳўқуқ ва манфаатлари тенг ҳимоя қилинишини таъминлаш борасида етарли ҳўқуқий замин яратилган. Президентимиз таъбири билан айтганда — «Эндики мақсад ҳеч бир шартномадан ҳўжалик зарар қўрмасин, балки узи учун манфаат топсин. Биз бундан бўега ишлаб чиқарувчилар билан муносабатини қизиктириш, рағбатлантириш ва уларга эркинлик бериш асосида» ривожлантиришмоғимиз лозим. Бозор қўнунлари мажмуи ҳисобланган фуқаролик кодексига мустаҳкамланган шартномалар тўғрисидаги умумий қоидалар айнан шартномавий муносабатларда қатнашувчиларнинг тенглиги ва эркинлиги таъминлирига асосланганлиқ. Кодекснинг 353-моддасига қўра «шартнома — бу икки еки бир неча шахсининг шартнома ҳўқуқлари ва буғларини вужудга келтириш, ўзгартириш еки бекор қилиш ҳақидаги келишувдир».

Юқорида берилган таърифта қўра, шартнома иштирокчилари ўзаро тенглик таъминлига бўеунадилар, шунинг учун шартнома тузишда ҳўқуқ фуқаролар бўлин, ҳўқуқ юрилик шахе еки давлат бўлин, эркин ҳаракат қилиб фуқаролик ҳўқуқий муносабатларининг тенг субъектлари бўлиб

шартномага кириладилар. Шартнома тарафларига бирон бир ташқи таъйик бўлиши мумкин эмас, улар эркиндилар.

Бизга маълумки, қишлоқ ҳўжалик корхоналари билан тузиладиган шартномаларнинг кўпчилик қисмининг контрактация, яъни қишлоқ ҳўжалиги маҳсулотларини харид қилиш шартномаси ташкил этади.

Ушбу шартномани тузиш, уни бажариш тартиби Ўзбекистон Республикаси фуқаролик кодексини, Ўзбекистон Республикасининг «Тадбиркорлик тўғрисида»ги, «Корхоналар тўғрисида»ги ва яна бир қатор қўнунлари билан белгиланади. Ушбу қўнун нормаларини амалда самарали қўллашда Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 1994 йил 29-августдаги 438-қарори билан таъкидланган «Қишлоқ ҳўжалик маҳсулотлари контрактация шартномаларини тузиш ва бажариш тартиби тўғрисидаги низо» катта аҳамият касб этади.

Контрактация шартномаси бўйича асосан бир томондан қишлоқ ҳўжалик маҳсулотларини ишлаб чиқарувчи корхоналар — ҳўжалик, иккинчи томондан эса маҳсулотларни харид амалда самарали қўллашда Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 1994 йил 29-августдаги 438-қарори билан таъкидланган «Қишлоқ ҳўжалик маҳсулотлари контрактация шартномаларини тузиш ва бажариш тартиби тўғрисидаги низо» катта аҳамият касб этади.

Контрактация шартномаси бўйича асосан бир томондан қишлоқ ҳўжалик маҳсулотларини ишлаб чиқарувчи корхоналар — ҳўжалик, иккинчи томондан эса маҳсулотларни харид амалда самарали қўллашда Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 1994 йил 29-августдаги 438-қарори билан таъкидланган «Қишлоқ ҳўжалик маҳсулотлари контрактация шартномаларини тузиш ва бажариш тартиби тўғрисидаги низо» катта аҳамият касб этади.

Контрактация шартномаси бўйича асосан бир томондан қишлоқ ҳўжалик маҳсулотларини ишлаб чиқарувчи корхоналар — ҳўжалик, иккинчи томондан эса маҳсулотларни харид амалда самарали қўллашда Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 1994 йил 29-августдаги 438-қарори билан таъкидланган «Қишлоқ ҳўжалик маҳсулотлари контрактация шартномаларини тузиш ва бажариш тартиби тўғрисидаги низо» катта аҳамият касб этади.

Контрактация шартномаси бўйича асосан бир томондан қишлоқ ҳўжалик маҳсулотларини ишлаб чиқарувчи корхоналар — ҳўжалик, иккинчи томондан эса маҳсулотларни харид амалда самарали қўллашда Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 1994 йил 29-августдаги 438-қарори билан таъкидланган «Қишлоқ ҳўжалик маҳсулотлари контрактация шартномаларини тузиш ва бажариш тартиби тўғрисидаги низо» катта аҳамият касб этади.

Контрактация шартномаси бўйича асосан бир томондан қишлоқ ҳўжалик маҳсулотларини ишлаб чиқарувчи корхоналар — ҳўжалик, иккинчи томондан эса маҳсулотларни харид амалда самарали қўллашда Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 1994 йил 29-августдаги 438-қарори билан таъкидланган «Қишлоқ ҳўжалик маҳсулотлари контрактация шартномаларини тузиш ва бажариш тартиби тўғрисидаги низо» катта аҳамият касб этади.

Контрактация шартномаси бўйича асосан бир томондан қишлоқ ҳўжалик маҳсулотларини ишлаб чиқарувчи корхоналар — ҳўжалик, иккинчи томондан эса маҳсулотларни харид амалда самарали қўллашда Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 1994 йил 29-августдаги 438-қарори билан таъкидланган «Қишлоқ ҳўжалик маҳсулотлари контрактация шартномаларини тузиш ва бажариш тартиби тўғрисидаги низо» катта аҳамият касб этади.

Контрактация шартномаси бўйича асосан бир томондан қишлоқ ҳўжалик маҳсулотларини ишлаб чиқарувчи корхоналар — ҳўжалик, иккинчи томондан эса маҳсулотларни харид амалда самарали қўллашда Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 1994 йил 29-августдаги 438-қарори билан таъкидланган «Қишлоқ ҳўжалик маҳсулотлари контрактация шартномаларини тузиш ва бажариш тартиби тўғрисидаги низо» катта аҳамият касб этади.

Контрактация шартномаси бўйича асосан бир томондан қишлоқ ҳўжалик маҳсулотларини ишлаб чиқарувчи корхоналар — ҳўжалик, иккинчи томондан эса маҳсулотларни харид амалда самарали қўллашда Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 1994 йил 29-августдаги 438-қарори билан таъкидланган «Қишлоқ ҳўжалик маҳсулотлари контрактация шартномаларини тузиш ва бажариш тартиби тўғрисидаги низо» катта аҳамият касб этади.

Контрактация шартномаси бўйича асосан бир томондан қишлоқ ҳўжалик маҳсулотларини ишлаб чиқарувчи корхоналар — ҳўжалик, иккинчи томондан эса маҳсулотларни харид амалда самарали қўллашда Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 1994 йил 29-августдаги 438-қарори билан таъкидланган «Қишлоқ ҳўжалик маҳсулотлари контрактация шартномаларини тузиш ва бажариш тартиби тўғрисидаги низо» катта аҳамият касб этади.

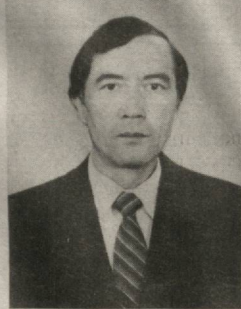
Контрактация шартномаси бўйича асосан бир томондан қишлоқ ҳўжалик маҳсулотларини ишлаб чиқарувчи корхоналар — ҳўжалик, иккинчи томондан эса маҳсулотларни харид амалда самарали қўллашда Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 1994 йил 29-августдаги 438-қарори билан таъкидланган «Қишлоқ ҳўжалик маҳсулотлари контрактация шартномаларини тузиш ва бажариш тартиби тўғрисидаги низо» катта аҳамият касб этади.

Матбуот ва ҳаёт

ҚАРС ИККИ ҚЎЛДАН

«Қишлоқ ҳаёти» мустақил мамлакатимизда чоп этилаётган оммавий нашрлар орасида ягона ағрар газета ҳисобланади. Биз уни чин маънода пахтакорларимизнинг, галлакору боғбонларимизнинг, чорвалар ва миришқор деҳқонларимизнинг яқин маслаҳатчиси деб биламиз. Шундай дейишимизга етарли асос бор. Чўнки газета саҳифаларида илгорлар таърибасини, фан ва техника соҳасида эришилаётган ютуқларни, жаҳон деҳқончилигида қўлга киритилаётган натижаларни тартиб этишди, энг муҳими қишлоқдаги ҳаётнинг одамларнинг яратувчилик меҳнатини, уларнинг турмуш тарзлари ва орзу умидларини ақс эттиришга ҳаминша кенг ўрин бериб келинади. Унинг тили ҳам деҳқонларимизга монанд тарзда содда ва раван. Беқободликлар шунинг учун ҳам бу газетани яхши қурадилар, уни узлари билан ҳамроҳ сифатида ҳаминша бирга олиб юридилар.

Газета ўз навбатида бизнинг туман меҳнаткашларига ҳам кўп марталиб ўрин бераётганлигини алоҳида эътироф этмоқчиман. Утган вақт мобайнида туманимиздаги «Улуғбек», «Шолиқор» ва «Далварзин» жамоа ҳўжаликларининг фаолиятлари газета саҳифасида кенг ериптиди. «Юлдуз» чорвачилик ҳисдорлик жаъмияти ва «Беқободсўт» таъкилотларида олиб борилаётган ибратли ишлар таъкил қилиб берилди. Ҳўзирги учун таъриятлар жаъмосига ўзимизнинг миннатдорчилигимизни билдирамиз. Утган йили 1996

йил учун туманимизда «Қишлоқ ҳаёти»га ҳаммаси бўлиб 500 та обуна расмийлаштирилган эди. Йил давомида обуна бўлганларга газета ўз вақтида етказиб берилди ва биз ундаги барча янгиликлардан баҳраманд бўлдик. Шаҳсан менда газета сўни вақтларда деярли ҳар сониди кенг тартиб қилишни йўлга қўйган «Андижон усули»га оид туркум мақолалари катта таассурот қолдирди. Биз йил давомида мана шу усул афзалликлариини газета орқали билиб, қўзатиб бордик. Янги усул — пахтаини плёнка остига экишга қизиқиб қолдик. Газета андижонлик пахтакорларининг бу таърибларини уруғини ерга қалашларидан бошлаб то ҳўсидини йиғиб-териб олишлари қалар батафсил еритдик, беиҳтиёр бизнинг туманимизда ҳам янги усулнинг қўллаш фикри туғилди.

Янгида туманимиз ҳўкимини, Ўзбекистон Олий Мажлиси депутати Маҳмадвали Расулов ҳамда агрофирмаимиз раҳбари

Ҳайрулла Пирнифосолв Андижон вилоятига таъриф буюриб, ҳамкасблар қўлаётган усулуни ўз қўзлари билан қўриб қайтишди. Келгуси йилдан бошлаб биз ҳам туманимизда 2,5 минг гектар майдонда андижонликлар усули бўйича чигитни плёнка остига экишни таърибада синаб қўрмоқчимиз. Айтмоқчиманки, маъкур янгилик газета орқали бизга ҳам етиб келди. Бу йил ҳам 1997 йил учун «Қишлоқ ҳаёти»га обуна бўлиш қизгин бормоқда. Ҳўзирга қалар обуна бўлганлар сонини 300 дан ошди. Агроасноат мажмуидида барча корхона ва таъкилотларда, обуна ишлари қизгин бормоқда. Айниқса, «Далварзин», пахта тозалаш заводи, «Ўзбекистон», «Улуғбек» ва «Деҳқонобод» жамоа ҳўжаликларида жўда қўллаб газетаконлар «Қишлоқ ҳаёти»га обуна бўлилар. Биргича «Шолиқор» жамоа ҳўжалиги бўйича 114 нафар кишининг яқна тартибада газетига обуна бўлганлиги туманимизда бу нашруга қизиқиб билан қарашларини фидолайди. Биз истардикки, газета таъриятини 1997 йилда ҳам уни янги-янги мавзулар билан бойитишда собитқалам бўлсин.

Аъзамжон АБДУРАШИДОВ, «Зафар» агрофирмаси бошқаруви раисининг ўринбосари.

ЭЪТИБОР БЕРИШ КЕРАК?

ши мажбур бўлган шартлар қуйидагилар ҳисобланади:

маҳсулотнинг номи, ассортименти, миқдори (маҳсулотлар турлари бўйича), сифати, нархи шартноманинг умумий суммаси, етказиб бериш тартиби ва шартлари, маҳсулотни қабул қилиш пунктлари ва даврлари;

тайёрловчи томонидан бевосита ҳужаликнинг ўзида қабул қилиб олиб ўзининг еки жалб этилган транспорт билан ташиб кетиладиган маҳсулотнинг миқдори, қишлоқ ҳужалик маҳсулотларини харид қилиш ҳажмларига мувофиқ контрактация шартномаси бўйича сотилиши керак бўлган маҳсулотнинг ҳужаликда қайта ишланган миқдори;

идишга маркировка қилишга, ураш-жойлашга қўйиладиган талаблар;

тайёрловчининг маҳсулотни ўз вақтида қабул қилиш ва белгиланган нархлар бўйича тўлашга доир мажбуриятлари;

ҳисоб-китоблар тартиби, ҳужалик ва тайёрловчининг тўлов, почта ва юқлаш реқвизитлари;

қишлоқ ҳужалик маҳсулотларини етиштиришни ташкил қилишда ва тайёрловчининг қабул пунктига транспортда ташиниш ҳужаликларга ердам қўрсатиш бўйича мажбуриятлари;

шартномада қатнашувчи томонлар бир-бирларига нисбатан қўйиладиган ҳуқуқ ва бурчларга эга бўладилар:

ҳужаликлар қишлоқ ҳужалик маҳсулотини тайёрловчи шартномада назарда тутилган маҳсулотлар турлари бўйича ҳажмларда ва ассортиментда, тегишли сифат ва муқддларда сотиш бўйича мажбуриятлар олади. Ушбу мажбуриятларни ҳужалик бажармаган вақтда шартнома бўйича берилиши назарда тутилган маҳсулотнинг 25 фоизи миқдоридида жарима ҳамда тайёрловчи маҳсулот етказиб бермаганлиги туфайли етказилган зарарни жарима билан қопланмаган қисmini тўлашга мажбур бўлади.

Тайёрловчи эса ўз наъбатидида ҳужалик етиштирган маҳсулотни қабул қилмаси, тайёрланган маҳсулот қийматининг 4 фоизи миқдоридида жарима тўлайди, тез бузиладиган маҳсулот бўйича эса унинг тулиқ қиймати ва зарарнинг жарима билан қопланмаган қисmini тўлаш мажбуриятини олади. Бўриқ, тайёрловчи шартномага мувофиқ топширилган (юқлаб жўнатилган) қишлоқ ҳужалик маҳсулотини ўқиб ҳужаликда ҳақ тўлашдан асосииз равишда бош тортаядиган бўлса, (ҳужаликка тегишли суммаларни, белгиланган устамаларни ҳам қўшиб, ўз вақтида ҳисоблаб ўтказмаганлик, ҳисоб-китобларнинг акцепт шаклида эса тўлов топшириги акцептини асосииз тулиқ еки қисман рад этгани) туланмаган суммани тулиқ ва ўзи тўлашдан бош торган сумманинг 5 фоизи миқдоридида жаримани, бундан ташқари муқддти ўтказиб юборилган ҳар бир кун учун белгиланган муқддда туланмаган сумманинг 0,1 фоизи миқдоридида пеня тўлайди.

Ҳужалик судлари амалиетида учраб турадиган низолардан бири ҳужалик ва тайёрловчи ўртасида идишларини вақтида етказиб бермасликлдан келиб чиқадиган низолардир. Ҳужаликка тайёрловчи етказиб берган идишлар шартнома муқддти тўлагандан сўнг қайтармаси, ҳужалик тайёрловчига қайтарилмаган идиш қийматининг икки баробари миқдоридида жарима тўлайди. Идиш ўз вақтида қайтарилмаган тақдирда эса тайёрловчи-ҳужаликлар идиш қийматининг икки баробари миқдоридида жарима тўлайдилар.

1995 йил ва 1996 йилнинг 9 ойи мобайнида контрактация шартномаларини тузиш ва уларни бажариш билан боғлиқ низоларни ҳал қилиш бўйича суд амалиети Олий ҳужалик суди томонидан умумлаштирилди. Натижалар шунини кўрсатмоқдаки, бу давр мобайнида республика ҳужалик судлари томонидан контрактация шартномалари билан боғлиқ юздан ортиқ низолар қўриб ҳал қилинган. Аммо, контрактация шартномалари тузиш, узгартириш ва бекор қилиш билан боғлиқ низолар бўйича даъво аризалари келиб тўшмаган. Қўриб ҳал қилинган ишларнинг аксарияти топширилган қишлоқ ҳужалик маҳсулотлари учун ҳисоб-китобларни ўз вақтида амалга оширмаслиқ ҳоллари билан боғлиқ, яъни ҳисоб-китоб интизомининг бузилиши натижасида бундай низолар вужудга келмоқда.

Масалан, 1995 йилда Сирдарё вилоят ҳужалик судида «Муэтақаб» деҳқон ҳужалигининг Файзулло Ҳўжаев номлидаги ширкат ҳужалигига нисбатан қўзғатилган даъвоси бўйича иш қўриб чиқилган. Тарафлар ўртасида 1994 йил 20 октябрда тузилган шартномага биноан деҳқон ҳужалиги ширкат ҳужалигига кузга екиш учун 35270 килограмм урунлиқ дон топширган. Шартнома шартига биноан 1994 йилнинг 10 ноябрга қадар ширкат ҳужалиги ҳисоб-китобни амалга оширишга лойим бўлган. Лекин, ҳисоб-китоб ўз вақтида амалга оширилмаган. Суд томонидан даъво қаноатлантирилган ва даъвогар фойдасига 246890 сум асосий қарз ундириб берилган. Лекин, даъвогар ўз вақтида (6 ой ичида) судга мурожаат қилмаганини учун ва жарима ундириш

муқддти ўтиб кетганини учун бу ҳужаликдан жарима ундиришнинг имкони бўлмади.

Ҳисоб-китобларни ўз вақтида амалга оширмаслиқ билан боғлиқ низолар Тошкент, Самарқанд, Андижон ва Фарғона вилоят ҳужалик судлари томонидан ҳам қўриб чиқилган.

Бундан ташқари контрактация шартномаси бўйича жарима ундириш билан боғлиқ даъволар ҳам талайгина.

Контрактация шартномаларининг амалда бажаришмаслиқ ҳоллари жуда ҳам кўп. Лекин, қишлоқ ҳужалик корхоналарининг раҳбарлари ўз ҳуқуқ ва манфаатларини ҳужалик судлари орқали ҳимоя қилишга совокқон муносабатда бўлишлари, шунингдек, бу ҳужаликларда юрилик хизматининг умуман йўқлиги еки уларнинг бепарволиги натижасида айбдор тарафга тегишли чоралар қўлланилмаётгани.

Кўп ҳолларда контрактация шартномаларида маҳсулотнинг сифати, баҳоси, миқдори, етказиб бериш тартиби ва шартлари, етказиб бериш даврлари, ҳисоб-китоблар тартиби ва бошқа шартнома шартлари аниқ кўрсатилмайдилар. Масалан, Сирдарё вилояти «Бахт» пахта заводи билан «Гуломжон» деҳқон-фермер ҳужалиги ўртасида тузилган шартномада унинг тузилган вақти, номери, маҳсулотнинг етказиб бериш даври ва пунктлари, мажбурият бажарилиши кечиктирилганда мулкий жавобгарлик масалалари кўрсатилмаган. Шартнома ушбу юридик шакллар ўртасида тузилган бўлишига қарамастан, унда юридик шаклнинг манзилгоҳи эмас, балки жисмоний шахс — раҳбарнинг уйи кўрсатилган. Бундай ҳолларда судда ишни қўриб чиқиш қийинлашади ва бу даъвогарнинг талаби қаноатлантирилмаслиги сабаб бўлиши мумкин. Бўзор иқтисодиети шартномасида қишлоқ ҳужалиги корхоналари шартнома тузишда гоёт ҳўшёр бўлишлари талаб қилинади.

Ҳужалик ва тайёрловчилар ўртасида ҳисоб-китобларни тартибга солиш борасида Республика Президентининг 1996 йил 24 январдаги «Тўлов интизомини ва узаро ҳисоб-китоблар тизимини мустаҳкамлаш чора-тадбирлари тўғрисида»ги фармони муҳим аҳамиятга эга. Бу фармон қишлоқ ҳужалиги маҳсулотларини етказиб бериш, унинг учун қилиниши лойим бўлган ҳисоб-китобларни ўз вақтида амалга ошириш, шунингдек, контрактация шартномаларини ўз вақтида тузишда раҳбарларнинг масъулиятини ошириш ва шартномаларнинг бажарилишини таъминлашга қаратилгандир.

Маълумки, турли қишлоқ ҳужалик маҳсулотлари йилнинг турли даврларида етиштирилади. Етиштирилган маҳсулотларни сотиш учун муайян вақт талаб қилинади. Бундан ташқари қишлоқ ҳужалиги маҳсулотларини етиштиришда табиат илҳиқликларига барлош бериш, уларни етиштиришга турти келади. Маҳсулот етиштирувчиларнинг моддий манфаатдорлигини таъминлаш мақсадида республика Вазирил Маҳкамаси ҳужаликларга пахта учун харид нархларининг 25 фоизи миқдоридида, бошқоқли экинлар дони учун харид нархларининг 40 фоизи миқдоридида аванс тўлаш шартлигини белгиледи.

Хўлоса қилиб айтиш мумкинки, қишлоқ ҳужалиги соҳасида шартномага асосланган қўриб бозор муносабатларини ривожлантириш зарур. Контрактация шартномаларини тузувчиларнинг галдаги вазифалари ҳуқуқий ҳужжатларни чуқур ўрганиб, ҳужалик, тадбиркорларнинг зарарига эмас, балки фойдасига, уларнинг манфаатларини қўллаб муқамал шартномалар тузишга эришилган иборатдир. Бу эса ўз наъбатидида қишлоқ аҳолисининг моддий таъминотини яхшилаш, халқ фаровонлигини ошириш учун хизмат қилади. Қолаверса, мамлакат иқтисодий соҳаиятининг юксалишига олиб келади.

Мирзоулугбек АБДУСАЛОМОВ,
Ўзбекистон Республикаси
Олий ҳужалик суди раиси.

ҲОСИЛ БАЙРАМИ

ЎЗ РИЗҚИМИЗНИ ҚИЙМАЙЛИК

Йил-ун икки ой меҳнат қилишга одагланган деҳқон шу кунларда галла майдонларида униб чиққан майсалар парварини билан банд. У ниҳоллар бақувват бўлса, тула сақлаб қолинса, ҳосил ҳам мул бўлиши яхши биледи. Ўзбекистон Республикаси Вазирил Маҳкамасининг «Қишлоқ ҳужалик экинлари пайҳон қилинишига қарши курашни қўлайтиришга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида»ги қарори бу ҳақиқатни яна бир қарра тасдиқлайди.

— Қишлоқ ҳужалик экинлари ва мезорлардан мул ҳосил олиш осон иш эмас, — дейди республика қишлоқ ҳужалик фаилар академиясининг акадeмик-қотиби, профессор Ботир Азимов. — Ҳосилни етиштириб, уни исрофгарчиликсиз истеъмолчиларга етказиш эса ундан ҳам мушкул. Ҳосил етиштиришда аг-

ротехник қондаларга боғлиқ бўлмаган талайгина муаммолар бор. Қарорда таъкидланганидек, бошқоқли дон ва бошқа қишлоқ ҳужалик экинларининг пайҳонлашини оқибатида ҳосилнинг маълум қисми нобуд бўлаётгани аниқ шу муаммолардандир.

— Ботир ака, халқимизда азалдан неъматлар сўтгани — нон ва умуман, табиат яратган нозил-неъмат, яшил бойликларни асраб-авайлаш боз фарз, ҳам қарз ҳисобланган.

— Манбаларда зикр этилишича, соҳибқирон бобомиз Амир Темури ҳам чанқоқ ерларга оби ҳаёт келтириб, қишлоқ ҳужалиги ривожига катта аҳамият берган. «Темури тузуклари»да экинзорларни, айниқса, бугдой ва аризорларни қўшманчи ва қароқчилардан, угри ва боқинчилардан сақлаш, пайҳонга йўл қўймаслиқ лойимлиги уқтирилган. Бунинг учун сипоқлардан еки маҳсус кишилардан иборат

гуруҳлар ташкил қилиниб, улар «нон етказувчи аскарлар» еки «қурчилик» деб аталган. Сергаклик билан хизмат қилганларга ҳар қарчир ер ва сақлаб қолинган ҳар қалок дон учун маҳсус инъомлар тақдим этилган.

Республика Вазирил Маҳкамасининг қароридида таъкидланганидек, экинзорларни пайҳонлаш ҳолларига ҳамоно узил-кесил барҳам берилмайдилар. Бу республикамиз боз ва узумзорлардаги мевалар нобудларчилигига ҳам сабаб бўлмоқда. Битта дарахт синиши қанчалдан-қанча ширин-шакар меваларнинг нобуд бўлиши эмасми? Айрим вилоятларда ниҳоллар екилган майдонларда молларни қўйиб юбориш ҳоллари учрамоқда. Натижада дарахтларнинг шохи синиб қуриб қолмоқда. Бундай қўнғилчилардан сақлаш, пайҳонга йўл қўймаслиқ лойимлиги уқтирилган. Бунинг учун сипоқлардан еки маҳсус кишилардан иборат

зим. Бепосен бугдойзорларда чайқалиб турган олтин бошқоқларни куз унингизга келтиринг! Пайҳон оқибатида улардан ун, юз, минглаб бошқоқ исроф қилинса, фарзандларимиз қанчаллаб ширин қулчалардан маҳрум бўладилар?

Бир квадрат метр майдонда ўртача 200-250 донга галла ниҳодли усади. Шунинг атиги ўнтаси пайҳон этилса ҳар бир бошқоқнинг оғирлиги ўртача 0,7-1,0 граммни ташкил этади, бир тектардан қанча ҳосил йўқотилишини ҳисоблаб қиқий қийин эмас.

Бундан буён экинзорларни пайҳонлашга йўл қўйиб бўлмайдилар. Ҳукуматимиз қарорини бажариш қишлоқ ҳудудларида истиқомат қилувчи ҳар бир кишининг виждоний бурчи — муқаддас вазифасига айланмоғи лойим.

П. НИШОНОВ,
ЎзА мухбири.

Меҳнаткаш ва танти халқимизнинг хайрли аъаналари кўп. Тўйлар, байрамлар, ўзига хос тантаналар — миллий қадриятларимизга жуда мос. Кутлуг аъаналар қалбларимизга олам-олам қувончу сўрур бағишлайди. Ўзлимизни — ўз белгимизни дунёга кўз-кўз этади.

Пахтачи тумани меҳнаткашлари тарихий саналарга ва меҳнат қувончларига бой йилмизни хушнуд яқуллашмоқда. Туманда бу йил ҳамма соҳалар бўйича қувончли ютуқларга эришилди. Пахтакорларнинг, айниқса, омади чопди. Режа 117,5 фоизга адо этилди. Пахта хирмонининг юксалишига «Оқтепа», «Деҳқонобод», Шамси Назаров номли, Рўзиқул Маҳманов номли, «Навбахор» сингари кўплаб ҳужаликлар муносиб улш қўшдилар. «Оқтепа» жамоа ҳужалигидан донгдор пахтакор Норкул Эшқувватов бошқиб бригада заршунослари ҳосилдорлиқни 58,5 центнерга етказишди.

Галлачиликда ҳам қўзланган марра эгалланди. Сара дон мўл бўлди. Пахтачининг пилласи ҳам туман хазинасини бойитмоқда. Халқнинг маданий-маиший шаронти яхшиланимоқда. Қурилишлар кўлами кенгаймоқда. Аҳолининг 96 фоизи табиий газ билан, 77 фоизи ичимлик суви билан таъминланди.

Яқинда Зибўлдин шаҳарчасидаги бош ўйингоҳ туман аҳли вакиллари ва меҳмонлар билан янада фазийб бўлди. Ҳосил байрами тантаналари қарнай-сурнай садолари остида очилди. Кўйга-қўй, қўшққа-қўшққ уланди. Раққослар ҳиромилан ўйингоҳга гўё баҳор сеп ёзгандай бўлди. Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Аҳмаджон Шукров ва «Ширин» гуруҳи, тумандаги «Оқ олтин» ашула ва рақс дастаси, «Қадирғоч» болалар ансамбли, «Қизибди садолари» бадий ҳаваскорлик дастаси тантана иштирокчилари хизматда бўлишди.

Ҳосил байрами қувончлари бутун далаalarda давом этмоқда. Келгуси йил мўл-қўл ҳосилига пухта замин ҳозирланаяпти.

А. ТУРДИЕВ,
Ғ. ОБИДОВ.

СУРАТЛАРДА: 1. «Қарнаб ота» жамоа ҳужалиги қорвадорлари: бош зоотехник Қаҳрамон Шомуродов, бўлим бошқарувчилари Меликул Қодиров, Нормат Шукров ва Сафар Муҳаммадиевлар ўз ҳужалигида етиштирилган қоракўл териларини намойиш этишмоқда. 2. «Навбахор» жамоа ҳужалиги аъзолари ҳосил байрамга турфа таомлар тайёрлаб келишди. Бунда ҳужалик аъзолари Нигора Мингбоева ва Раъно Отаеваларнинг хизмати катта. 3. Шу ҳужаликнинг пешкадан пахтакори Ҳолбек Қилчиев. 4. «Олтин бошқоқлар — ризқ-рўзимиз», дейди Рўзиқул Мадаминов номли жамоа ҳужалиги галлачилик бригадаси бошлиги Дўстмурод Абдуллоев.

Тоҳир НОРКУЛОВ олган сурат-лавҳалар. (ЎзА).

МУСТАҲКАМ ЗАМИН

Янгийул туманидаги «Янгийул» жамоа ҳужалиги аъзолари жорий йилда давлатга 1800 тонна пахта, 1450 тонна дон, 50 тонна мева, 15 тонна узум, 8,5 тонна пилла етказиб бердилар.

Ҳужалик ерлари ижарачиларга шартнома асосида тақсимлаб берилган. Шу боисдан ҳам улар ўзларига бириктирилган ерларни меҳр билан қараб, мул ҳосил етиштирилди.

Шу кунларда ҳужалик аъзолари келгуси йил ҳосилига пухта замин яратмоқдалар. Ерлар сифатли шуддорланмоқда. Далаalarda 10 та ҳаётлов трактори тинимсиз ишлатилмоқда. 700 гектар ер шуддордан чиқарилиди.

Экин майдонларини қўқламга сифатли тайёрлашда механизаторлардан Адилер Турақелиев, Бунед Аҳмедов, Тўлқин Тожиевлар қўқчиликка намуна бўлишмоқда. Маҳаллий уғит тўлашга ҳам алоҳида эътибор берилмоқда.

Галлакорлар кузда 698 гектар майдонга дон сепишди. Айни кунгача майсалар бир марта озиқлантирилди.

— Бўзор иқтисодиети шартномасида маҳсулот етиштириш ҳажминини қўлайтириш, сифатини яхшилаш мумай даромад манъбадир, — дейди биз билан суҳбатда ҳужалик бошқаруви раиси Абдулмонноф Усманов. — Шунинг учун ҳозирдан барча илгчи қўқчи, техника воситалари қишлоқ дала юмушларини бажаришга сафарбар этилган.

Эркин ТўЛАГАНОВ.
«Қишлоқ ҳаёти»
мухбири.

ЭКИН ПАЙҲОН БЎЛМАСИН

Наманган вилоятининг Мингбулоқ туманидаги бир қанча ҳужаликларда айрим кўшчилар галлазорларда мол боқсагани маълум бўлди. Туман прокуратураси ҳодимлари бундай ҳолларга айниқса «Гигант» жамоа ҳужалигига қўллаб йўл қўйиладиганини аниқлашди. Галлани пайҳон қилишда айбдор бўлган шахслар маъмурий жазага тортилди — улардан жарима ундириб олинди. Қонунабузарликка йўл қўйган ҳужалик раиси Наманган вилояти прокуратураси ҳайъатининг кенгайтирилган мажлисида ҳужаликда экинни пайҳон қилишининг олдини олиш юзасидан қўрилган чора-тадбирлар тўғрисида ҳисобот беришга мажбур бўлди.

Ҳайъат мажлисида прокуратуранинг маълум ҳодимларидан ташқари вилоят ички ишлар бошқармаси ва унинг туманлардаги бўлимлари раҳбарлари, вилоят ва туман судлари раислари, туман ҳокимлари уринбосчилари ва вилоят деҳқончилик саноят уюшмаси вакиллари таъкиф қилинган эди. Унда бир масала — Ўзбекистон Республикаси Вазирил Маҳкамасининг ноябрь ойида эълон қилинган «Қишлоқ ҳужалик экинлари пайҳон қилинишига қарши курашни қўлайтиришга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида»ги қарорини қандай бажарилаётгани муҳокама қилинди. Мажлисда бу масала вилоят ҳуқуқни муҳофаза қилиш органларининг доимий назоратида экани таъкидланди. Прокуратура ҳодимлари томонидан ўтказилган текширувлар чоғида галла ва бошқа қишлоқ ҳужалик экинлари майдонларида қўллаб мол боқиб ҳоллари аниқланди. Масалан, Мингбулоқ туманининг Навоий номидаги, «Гулбоғ» жамоа ҳужаликларидида ўтиб-моллар галлазорларда ўтиб юртани маълум бўлди.

Миллий ҳодимлари ҳукумат қарорини бажара бориб, галлазорлар пайҳон қилинишининг олдини олиш учун астойдил ҳаракат қилинапти. Прокуратура ҳодимлари ҳам мунтазам равишда текширув ишларини ўтказишмоқда.

Бироқ ҳужалик раҳбарлари ва ишчиларининг қўқмасиз, қанат ҳуқуқни муҳофаза қилиш органлари саяҳатларига билангина қонунабузарликка қарши самарали курашиб бўлмайди. Шунинг учун ҳам истиқомат жойларида, фуқаролар йиғинларида тушунтириш ишлари олиб боришмоқда. Қўзғи галлани асраб-авайлаш — дастурхонимиз туқин-сочилигини, турмушимиз фаровонлигини таъминлашнинг ҳаммамиз тўшунуб олмишимиз керак.

Н. ХҲАЕВА,
ЎзА мухбири.

АРНАСОЙ ТАДБИРКОРЛАРГА МУҲТОЖ

Пахтакорлик — қадимий, шарафли касб. Деҳқон ана шу касб орқасидан рўзгорини тебратаяпти. Хирмонларнинг ҳар миқсодидида унинг қалб қўри, қувончларини орзулари муҷассам. Бу касб масъулияти юксак. Айниқса, ҳозирги бозор иқтисоди шаронти деҳқондан тадбиркорлик билан иш юритиб, республикамиз истеъмол бозорини яратишда, аграр соҳада жаҳон андозлари талабига мос равишда маҳсулот ишлаб чиқаришни тақозо этмоқда.

Тадбиркорликка кенг урин берган ҳужаликлар республикамизда жуда кўп. Бир мисол. Денов туманидаги Собир Раҳимов номли жамоа ҳужалиги, Яккабоғ туманидаги «Ўзбекистон», Галлазор туманидаги «Музбулоқ» каби жамоа ҳужаликлари кейинги беш йил ичида исоҳотлар талаби асосида иш юртганликлари туфайли нафақат туманда, балки вилоятларда ҳам иқтисодий бақувват, маънавий

рибалардан унумли фойдаланиш тадбирлари қўрилмади. Жумладан, кейинги турт йилда раҳбарлар қўшимсизлиги натижасида ҳужалик ишлаб чиқариш даражаси режадагидан 5—6 бараварга, рентабеллик эса бир неча поғона орқага кетди.

Бутуннинг хатоси эртанинг давоси, деган нақл бор. Аммо аввалги йилларда қўрилган зарарни қоплаб, ишбилармонликка келг йўл очиб чора-тадбирлари тўғрисида бирор қимса бош қотирмади. Жорий йилда ҳужалик 2216 гектарда галла, 1587 гектарда пахта етиштирди. Бу ерда қўнимсизлик ва ташкилотчиликнинг йўқлиги сабабли галладан режадаги 7558 тонна урнига, 2968 тонна, пахта эса 3888 тонна урнига 1456 тонна олинди. Ҳосилдорликда галла 30 центнер урнига 13,3 центнер, пахта 24,5 урнига 9,2 центнерни ташкил этди.

Дастлабки ҳисобларга қура, ҳужалик жорий йилда ҳам 28 миллион 744 минг

сум зарар билан чиқаяпти. Жамоадаги мутахассислар ерларнинг мелиоратив ҳолати издан қиканлиги, техника таъминоти яхши эмаслиги боис юқоридида ҳолат юз бераётганини таъкидлашмоқда. Эҳтимол, бу фикрда ҳам жон бордир. Аммо бунга асосий айбдор ким деган савол, афсуски, ҳужаликда ҳеч қимни — на раҳбарни ва на мутахассислар

Иқтисодиёт чорраҳаларида

ни қизиктирмапти.

Юқори ҳосил — даромад манбаи. Деҳқон мушкулдори осон қилиш, унинг унумдорлик билан ишлаши учун республикамиз раҳбарияти қатор чора-тадбирларни қўраяпти. Бу эса ҳар жаҳада ишлаб чиқаришда сифат ва самарадорлик даражасини жаҳон талаблари андозасига тенглаштиришга имкон беради.

Бироқ иқтисодий сиёсат талабларини тўғри англа-

май, эскича иш қўриётган айрим раҳбарларнинг айни пайтдаги фаолияти қишлоқда иқтисодий исоҳотларни жадаллаштиришга ров солаётти. Энг ачинарлиси, тажрибалирға таяниш, ишчилар манфаатдорлигини ошириш учун уларни раҳбатлантириш каби асосий омиллар унутиб қўйилди. Жумладан, «Андижон» деҳқон ҳужаликлари уюшмаси шу кунда ишчилардан 6 миллион 205 минг сум қарздор.

Дарвоқе, бу ҳолатни Заҳидор туманидаги «Юксалиш», Пахтакор туманидаги Амир Темури номли, Душанба туманидаги бир неча ҳужаликларида ҳам қўриш мумкин.

Маълумки, жорий йилда етилган ҳосилни нест-нобудсиз йиғинтириб олиш борасида Ўзбекистон Республикаси Вазирил Маҳкамасининг «1996 йилда пахта йиғим-терими мавсумини ташкилий равишда ўтказиш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарори мадалдор бўлди. Қўлда терилган ҳар килограмм

пахта учун 2 сумдан ҳақ бешиланганлиги ва ҳар беш кунда ҳисоб-китобнинг йўлда қўйилганлиги, меҳнат унумдорлигининг ортишига хизмат қилди.

Ҳужалик маъмурияти, бу долзарб даврда ҳам ташаббус кўрсатмади. Жорий йил йиғим-теримга иштирок этган 1360 нафар киши шу кунгача иш ҳақининг асосий қисмини олгани йўқ. Бу рақам битта ҳужаликка оид. Туманда бундай ҳужаликлар сони кўп.

Президент Ислам Қаримов халқ депутатлари Бухоро вилояти сессиясида сузлаган нутқида деҳқончилик тармоқларининг аҳолини чуқур таҳлил қилиб берди. Раҳбарликда масъулиятининг сусайганлиги, деҳқончиликка мутасадди ташкилотлар билан ҳужаликлар ўртасидаги узаро алоқаларнинг узилиб қолганини ривожга тўсиқ бўлгани таъкидланди.

Дарҳақиқат, узаро ҳамкорлик, раҳбар жавобгарлиги муҳимдир. Аммо ви-

лоятнинг ушлаб ҳужаликларидида, шу жумладан, «Андижон» деҳқон ҳужаликлари уюшмасида ҳам бун

Биз улкан мерос ворисларимиз

Маънавиятимиз хазинасидаги бебаҳо дургавҳарлардан бири Абдурауф Фитратнинг илмий-адабий меросини урганлиш, талқин ва тарғиб қилиш бутуннинг талаби ва эҳтиёжидир.

Абдурауф Абдурахим ўғли Фитрат (1886-1937) тарихнинг энг мураккаб қорраҳасида яшаб ижод этди. Унинг болалиги тоғталган улка Туркистоннинг фарди авж пардага чиққан йилларда ўтди. Чор истилоидан эл задал, юрт вайрон, масжиду мадрасалар топталган, гузару мазорлар хароб, ботирлар осилгану отилган улка ўз бошидан қияматқойим кунларни кечирмоқда эди. Ҳали арабу мугул босқинининг жараҳатлари битмай туриб, чор Россиясининг зулмидан халқнинг фони фалакка етган эди. Буларнинг барчаси еш Фитрат хотирасида муҳрланиб қолди. Бу эса унинг ижодида ўз таъсирини курсатиб, Ватан Туркистон тақдирини учун қайтурмоқдек буюк гоёга айланди.

Фитрат зулмисонайн (икки тилли) ёзувчи. У тожик ва ўзбек тилларида ижод этган. У қул урмаган илм соҳаси оз, десак муболага бўлмас. У шоир, драматург, носир, публицист, мушқашунос, тилшунос, диншунос, илму нуҷум ва манозир мараъ, (оптика), муқобала ва шарри асқор (механика), табобат, тафсири илмининг зариф олим, давлат ва жамоат арбобидир. У биринчи ўзбек профессори (1924), Файзулла Хужаевнинг маънавий устози, ўзбек шарқ мушқашунони биринчи бўлиб ташкил этган (1921) ва унга ўз уйини берган фозил инсондир. У ўз ҳисобидан Успенскийга тилла баробарида пуд тулаб, «Бухоро шашмақом»ни илк нотага ёздирган муътабар шахс. «Қуталғу билик»нинг табаррук қўлзмасини топиб, уни ўзбек миллий кутубхонаси хазинасига тоширган маданиятимиз жонқуяри. Фитрат Бухоро Халқ жумҳурияти маориф нозирини (1921), Ташқи ишлар нозирини (1922) каби масъул вазифаларда ишлаган ўз даврининг фаоли...

Фитратнинг ижтимоий-сиёсий, фалсафий-диний, илмий нуқтаи назари алоҳида эътиборга сазовордир. Чунки у Туркистонда мав-

жуд тузумнинг муқаррар таназзули, бутун дундаги ижтимоий кескин вазият, айниқса, Шарқ сиёсати билан тийран таниш бўлган. Турли мақолалари, илмий-бадний асарларида уларга ўз муносабатини билдирган. Шу билан бирга Фитрат Туркистон тарихида ижтимоий роль ўйнаган жадидчилик ҳаракатининг раҳбари ва ташкилотчиларидан бири бўлган.

Шарқ мумтоз адабиёти, тарихи ва уларнинг тараққиёт босқичлари, адабий алоқалар ва суфийизмга бағишланган Фитратнинг илмий асарлари бутунга қадар ўз қадрини йўқотгани йўқ. У Маҳмуд Қошғарий, Юсуф Хос Ҳожиб, Аҳмад Югнакий, Низомиддин Ганжавий, Ҳисрав Дехлавий, Абдурахмон Жомий, Атоий, Алишер Навоий, Заҳириддин Муҳаммад Бобур, Муҳаммад Солиҳ, Турди, Машраб каби даҳолар меросини чуқур ўрганиб, талқин этган олимдир. Фитратнинг «Аҳмад Яссавий» (1927), «Фарҳод ва Ширин»

НОДИР
ИСТЕЪДОД

достони тугрисида (1920), «Навоийнинг форсий шоирлиги ҳам форсий девони ҳақида» (1925), «Турк адабиёти намуналари» (1927), «Яссавий мактаби шоирлари тугрисида текширишлар» (1928), «Умар Ҳайём» (1928), «Чигатой адабиёти» (1928) каби уттиздан ортиқ талқиноти мавжудки, бу унинг йирик адабиётшунос эканлигидан дарак беради.

У ўзбек (туркий) тилининг тарихи, унинг назарий асослари, латофати, илмий хусусиятлари, товуш томони (фонетика) маъно қирралари, грамматикасига бағишлаб ундан ортиқ талқинот яратган. У «Ўзбек тилининг сарфи» (грамматикаси), «Сарфи забони тожик»дек йирик талқинот, «Она тили дарслиг»ни ёзган. «Энг эски мугул тили дугатини»на нашрга тайерлаган. Тилининг софлиги ва бойлигига бағишланган «Тилимиз» талқинотини яратган.

Фитрат Туркистонда сугориш тарихи, ернинг хусусиятлари, экологияси ва ер муносабати муаммоларига бағишланган асарларнинг ҳам муаллифидир. Унинг «Собик Бухоро хонлигида ер муносабати материаллари», «Урта Осиеннинг сугорилиш тарихидан уч ҳужжат», «Урта Осие ер муносабати тарихидан материаллар» каби асарлари ханузгача урганилмаган. Уларни бугунги ер муносабатлари ва сугориш тарғиботларига қислаш муҳим аҳамиятга эгадир.

Абдурауф Фитрат турт шеърый китоб муаллифи: «Сайҳа», «Учқун», «Шеърлар, дoston» ва «Менинг туним» шулар жумласидандир. Утмишда мушқашуно тарихига бағишланган асарлар қўп яратилган бўлса-да, асримиз бошидаги ижтимоий танг вазиятда мушқашуно тарихига бағишланиб асар ёзиш алоҳида таҳсинга сазовордир. Мушқашунонинг ҳам назарий, ҳам амалий томонини билиш Фитрат истеъдодининг яна бир қирраси. Фитратнинг «Ўзбек классик мушқашуно ҳақида унинг тарихи» асари босилгангача «Хоразм мушқашуно тарихи» мавжуд эди, холос. У ўзи яратган китобда «Шашмақом» ва туркий мушқашунонинг узиға хос жи-

ҳатлари, тарихи, ижро йўллари ҳақида муҳтасар маълумот берди. Фитратнинг ўзи ҳам жуда чироили танбур чертган. Ўзбек классик мушқашунонинг билимдонлари Ота Жалол ва Ота Ғисслар билан маънан яқин бўлиб, улар билан ҳамкорлик қилган, «Шашмақом»нинг айрим мушқашуно ва чолғу фаслларини мукамаллаштирган.

Ўзбек драма мактабининг дунёга келиши, шаклланиши ва тақомил топишида улкан ҳисса қўшганлардан бири ҳам Абдурауф Фитратдир. Унинг ун туртта сахна асари бор. Шундан саккизтаси тарихий мавзуларда, иккитаси тарихий-инқилобий, биттаси операли либретто. Айниқса, Туркистон халқлари тарихида чуқур из қолдирган. «Абду Муслим Хурсоний», «Темур сағанаси», «Уғизхон», «Абдулфайзхон» каби трагедиялари шекспирона руҳда ёзилган. «Ҳинд ихтилочилари», «Чин севиш», «Арслон», «Рузалар» каби драмалари ва «Ўзбек классик мушқашуно ҳақида унинг тарихи» асарларида улкан ижодкорнинг бадний олами, драматургик маҳорати, истеъдод қирраларини очилган.

Абдурауф Фитрат Бухоро хонлари тарихидан иккита сахна асари яратди: бири аштархонийлар сулоласининг инқирозга юз тутиши — Абдулфайзхон замони, мангитлар ҳукмронлигининг фожияларини курсатувчи «Абдулфайзхон» трагедияси бўлса, иккинчиси «Арслон» драмасидир.

«Арслон» драмаси 1929 йилда Ўзбекистон Давлат нашриёти томонидан Самарқандда чоп этилган. Драматургнинг мазкур асари жумҳуриятимизда айни кунда муваффақият ҳамда адолат билан амалга оширилган асари ислохотига бағишланган. Драмада йиғирмадан ортиқ персонаж қатнашса, шундан унтаси уртаҳол деҳқон вакиллари. Бош қаҳрамон — 25 ёшдаги деҳқон йигит Арслон. Унинг бисотида уйи, турт таноб ери ва қариб қолган онаси бор. Улар қозонни сувга ташлаб зурға кун кечирадилар. Отаси қазо қилган, муштираб она — Турсунбегининг ёлғиз орзуи — Арслонни уйлантириш. Арслон Тулғун исмли қишлоқдош қизни севади. Иккалаларнинг аҳду паймони бор. Аммо турмуш огир. Уйланиш у ёқда турсин, яшаш учун маблаг етар-етмас. Бунинг устига феодал жамят вакиллари — бой, имом, суфий, оқсоқоллар кунда халқни талайдилар. Улар судхур, иккиюзламачи, ор-номуссиз. Хуллас, асар сюжетининг узағи — конфликт 50 яшар Мансурбойнинг Арслоннинг севгилис, эртаниннинг ниқоҳ қилиб олиш ниятидаги Тулғунни хотин устига-хотин қилиб олиш ҳаракатидан бошла-нади.

Алқисса, «Арслон» драмаси ўзбек деҳқонларининг утмиш мусибатларидан яхлит таассурот уйғотувчи асардир.

Улуғ миллатпарвар Фитрат узининг «Раҳбари нажот» (1915) асарида шундай ёзди: «Бир қўлдан сало чиқмагандек, бир шаҳс жамят ва миллатнинг раънақини ривожлантиришга қодир эмас. Шу боис сиз миллат ва Ватан учун хизмат қилишни истасангиз, албатта, шундай миллатпарвар ва ватанпарвар билан бир ғуруҳ иттифоқ тузинг».

Ҳа, Фитратнинг бадний публицистик, илмий асарлари миллат ва Ватанга садоқат руҳида ёзилган. Фозил инсон бутун оламдаги жами мавжудот бир-бирига боғлиқ бўлганидек, ер юзидagi одамлар, миллатлар ҳам бир-биридан булак яшай олмаслигига иймон келтирганди.

Фитратнинг икки юз олтимиш табакдан ортиқ илмий-адабий мероси, серқирра ижоди, фалсафий қарашлари халқимиз тарихида, маънавиятида учмас из қолдири. Бутунги авлод учун Фитрат асарлари узликни англаш, тарихни билиш йўлидаги маънавий-руҳий таянч ва сабоқдир.

Илҳом ҒАНИЕВ,
филология фанлари номзода.

Хар бир одам
бир олам

БАТАН

Сендан-да бир қадам
кетсам йироққа,
Меҳрининг соғиниб
йиллар қуларим.
Кўнглимнинг мулкисан
ватанлар аро,
Муқаддас Ватаним —
туғилган ерим.

Бир мўъжаз қулбаки,
йўқ унинг тенги,
Унинг меҳри боис
қўлдамдек умрим.
Ватанлар гўзали ва
барри кенги
мўътабар Ватаним —
туғилган ерим

МЕХР

Ўзбекининг Қорақўли
Дунёча сурури бор.
Тулар ҳар юлдузин,
Офтобдай мўл нури бор.

Дўппидек доим унинг
Ҳилол турар бошида.
Бағисоли Алломидек,
Юртим йигит ёшида.

Қорақўл қизларнинг
Қонлариди қўндузлай,
Қўнлариди нингоҳлари,
Икки қўзи юлдузлай.

Қорақўл йигитларин
Бари полвон, шер келбат,
Бунда тоғлар йўқ, лекин
Ҳар ўғли бир тоғ албат.

Тулар ҳеч сўлмас юрт,
Қўни қўлдамдек яхши.
Қўнлариди чакнаб ўт,
Қўнлар Бобоқул бахши.

Истиқлолнинг нафаси,
Бу ерга елдек елар.
Жайҳуннинг шўх सदоси,
Нур устига нур тилар.

Бағринда яшасам ҳам,
Соғинч — Ўзбекистоним.
Меҳрини ҳеч тўймайман,
Туғилган ерим — жоним.

Гофур ҚУРБОН,
Қорақўл тумани «Зиёрат»
жамоа хўжалиги.

Чиноз районидаги Т. Эрназаров номли жамоа хўжалиги худудига жойлашган 2-шифохона ҳодимлари аҳолига намунали тиббий хизмат кўрсатишмоқда. 145 ўринга мўлжалланган шифо маскани замонавий асбоб-ускуналар билан жиҳозланган.

Суратда: (чапдан) бош шифокор ўринбосари Лариса Улченко, бўлим бошлиғи Муҳаббат Исоқова ва қўли гул шифокор Турсунов Бакирова янги туғилган чақалоқ атрофида парвона.

Н. МУHAMMAДЖОНОВ олган сурат.

«ОЛТИН ДЕВОР» —
ПОКИСТОНДА

Лохур шаҳри Покистоннинг йирик маданият марказларидан биридир. Бу ердаги Алҳамро театрида атоқли ўзбек шоири Эркин Воҳидовнинг «Олтин девор» комедиясини машҳур режиссёр Мақсуд Юнусов сахналаштирмоқда. Асарни урду тилига Ансориддин Иброҳим таржима қилган. Саҳна безакларини расм Мақсуд Ҳусайн ишламоқда.

«Тура паблишарс» нашриёти эса шоирнинг 60 йиллик юбилейи арафасида «Олтин девор»нинг туеса нашрини оммавий нусхада босмадан чиқарди. Китобга Покистон ислом республикасининг Ўзбекистондаги факултода ва мухтор элчиси Шафқат Али Шайх сузбоши ёзган.

Бу хайрли ишлар халқларимиз ўртасидаги дустликни мустақамлашга хизмат қилади.

(ЎЗА).

ҚУТЛАЙМИЗ!

Қадри Иброҳимжон Сайдуллаев!

Сизнинг таваллуд топган кунингиз муносабати билан падари бузрукворингиз Ҳабибулла ҳожи Сайдуллаев, ога-иниларингиз Исмоил, Сайидрахим, Сайидислом, Баҳром, Мансур, қариндош-уруғларингиз, дусту ёронларингиз номидан йўлланаётган ушбу табрикномани қабул этинг. Бу қўтловларга Сиз сидқидилдан меҳнат қилаётган Қуйи Чирчиқ тумани ички ишлар бўлимидаги ҳамкасбларингиз ҳам қўшилишиб, узларининг эзгу истакларини пайваста этганлар.

Сиз учун гоят қувончли кунда муборакбод этар эканмиз, сиҳат-саломатлик, узоқ умр тилаб, хонадонингизда доимо хурсандчилик, тинчлик-хотиржамлик бўлишини ният қиламиз.

ИТАЛИЯ
ТЕХНОЛОГИЯСИ АСОСИДА

ЎЗБЕКИСТОНДА
ИШЛАБ
ЧИҚАРИЛАЁТГАН

кафелларга

БЎЮРТМАЛАР
КАБУЛ
КИЛИНМОҚДА

БЎЮРТМАЛАР УЧУН ТЕЛЕФОНЛАР:
13712/ 50-83-54, 50-92-94,
ФАКС 50-92-94. А/О ТашКСМ

Тошкент шаҳар Юнусобод туманидаги «Стомасервис» масъулияти чекланган жамятга Ўзбекистон Республикаси Ташқи иқтисодий алоқалар вазирлиги томонидан 1996 йилда берилган ООД/764 рақамли ташқи иқтисодий алоқалар билан шугулланишга рухсат берувчи гувоҳнома йўқолганлиги сабабли бекор қилинади.

Наманганнинг диққатга сазовор жойлари яна қўпаядиган бўлди. Шаҳарда янги бозор қурилиши бошланди. Бу бозорнинг бошқаларидан фарқи, унда фақат улгуржи савдо бўлади.

Бозордан автомобил ва уларнинг эҳтиёт қисмлари савдоси учун ҳам жой ажратилади. Бунинг учун ян-

БОЗОР
ШАҲАРНИ
БЕЗАЙДИ

ги қурилаётган бозорнинг имкониятлари етарли, уттиз гектардан зиёдрок майдонни эгаллайди.

Бозор махсус ташкил этилган «Жаҳон бозори»

очик турдаги ҳиссадорлик жамяти кучи билан қурилади. Мазкур жамят шаҳар ҳокимлиги, бир қанча саноат корхоналари ва вилоят ташкилотлари томонидан таъсис этилган. Бозорнинг дастлабки қисми келгуси йилнинг сентябр ойида ишга туширилиши режалаштирилган.

(ЎЗА).

СОВЧИ

Кийими оддий, оройи-ши табиий бўлган Насибаларнинг эшик кунгиروي жиринглади. Эшикни очган Насиба қаршисида икки аёл турарди. — Ассало-му алайкум, келинлар, — деб меҳмонларни уйга так-

лиф қилди қиз. Қизнинг юриш-туриши, меҳмонлар қаршисида узини тутишини қурган совчилар сурашди:

— Сиз кимнинг қизисиз?

Қиз уялиб ерга боқиб айтди:

— Ойимлар, дадамлар хо-

ХИКОЯТ

УЗОҚ ЯШАШ
БОИСИ

Кунларнинг бирида бир ғуруҳ олим фузалолар, ҳақиму файласуфлар катта гурун қуриб, узоқ умр қуриш ҳақида суҳбатлашдилар. Кексалардан бири савол ташлади:

— Қўп ҳолларда кузатиладики, эркакларга нисбатан аёл ғуруҳи узоқ яшайдилар. Аслида эркакларга нисбатан аёллар нимжон ва нозик бўладилар-ку, нега умрлари бир-биридан фарқ қилади?

Ҳеч кимдан садо чиқмади. Даврада энг еши бўлган Абу Али ийманиб суз бошлади:

— Эркакда куч, аёл зо-

тида ҳаракат қўшди. Эркаклар куч-қувватларини маълум бир меҳнатга — касб-ҳунарга сарфлайдилар. Аёллар эса эр-та тонгдан кеч, естиққа бошлари теккунга қадар тинмайдилар. Аёлларнинг кундалик ҳатти-ҳаракатлари, юмушларини санаб санаётганга етиб бўлмайди...

— Тугри айтдинг Абу Али, — деди кекса табиб, — аёллар оиласини, турмушдошини, фарзандларини севиб, тиним билмай ҳаракат қилишди... Табиат аёлларга яна бир тўғ-фа берган...

— Айтсам майлими? — деб ижозат суради еш Абу Али.

— Эшитайлик.

зир келиб қолишди...

Қиз соддагина бўлганлигини қурган совчилар узларича шундай дейишди:

— Бу қиз — пок экан.

Келин қилишга арзийдиган, ота-онасига солиқ. Бизга ҳам, оиламизга ҳам солиқ бўлади. Буни қўлдан бермаслик керак...

— Аёлларнинг яна бир фазилати, улар узларини зарарли нарсалар ва одатлардан сақлайдилар.

— Нима экан у зарарли нарсалар ва одатлар?

— Ҳаётда бундай нарсалар қўп. Эркаклар туриш-турмушига назар солайлик: улар гиехванчилик, шаробхурилик қилиб ланж бўлиб юришади, майшат, айш-ишратла чегарадан ошиб кетадилар. Бунинг эвазига умр дарахтларининг илдизига болта урадилар. Аёллар эса бундай зарарли одатлардан сақланганликлари учун нозик бўлишларига қарамай

узоқ умр курадилар, — деб сузини тамомлади аллома. Бу фикр ҳаммага маъқул тушди.

Шоилёс ШОХАЙДАР ўғли.

Табиат мўъжизаси.

Б. ИСМОИЛОВ олган сурат-лавҳа.

Бош муҳаррир Неъмат ЁҚУБОВ

Тахир ҳайъати: Маркс ЖУМАНИЕЗОВ, Расулмат ХУСА-НОВ, Мирзажон ИСЛОМОВ, Маҳмуд МИРЗАЕВ, Эркул ЗИКРИЕВ, Сиддикжон МУҲАМЕДЖОНОВ, Мирғиёс ҚАЮМОВ (бош муҳаррир ўринбосари), Суннатилла САЙДАЛИЕВ, Обиджон ГОҒУРОВ (масъул котиб), Равшан БОБОМУҲАМЕДОВ.

ҲОМИИ:

«Ўзқилоққўжаликтаъминотузасти»
давлат-широқат қўмитаси

«Қишлоқ ҳаёти» — «Қишлоқ ҳақиқати»
газетасининг вориси

МАНЗИЛИМИЗ: 700083, ТОШКЕНТ, МАТБУОТЧИЛАР КЎЧАСИ, 32

ТЕЛЕФОНЛАР, Муҳаррир уринбосарлари — 33-44-43, 33-16-27. Масъул котиб — 33-09-93.

Деҳқончилик бўлими — 36-56-35, 36-54-51. Ижтимоий ҳаёт бўлими — 36-56-34. Маданият, адабиёт ва санъат бўлими — 36-56-36. Ахборот ва спорт бўлими — 36-54-54. Шикоят, хат ва маъмурий органлар бўлими — 36-54-52.